

European law moot court competition

Praktično rješavanje problema od izuzetne je važnosti u obrazovanju budućih pravnika, a vjerojatno je najzanimljiviji način za stjecanje ove vještine sudjelovanje u moot courtu. Tako su engleski studenti prava još od davnina kao sastavni dio svog obrazovanja izlagali svoje argumente u izmišljenom slučaju pred iskusnim sucima i odvjetnicima. Sama riječ “moot” skandinavskog je porijekla te u prijevodu znači sastanak, a pojam “moot court” je današnje značenje simulacije suđenja dobio u 16.-om stoljeću zahvaljujući spomenutoj praksi vježbanja pravničkih vještina u Engleskoj.

European Law Moot Court Competition je natjecanje iz europskog javnog prava s tradicijom dugom dvadeset godina. Natjecanje svake godine počinje 1. rujna kad organizatori, European Law Moot Court Society, na web stranicama objave izmišljeni slučaj. Ove je godine bilo riječ o nepravilno provedenom postupku javne nabave i o posljedicama koje europsko pravo u tom slučaju zahtijeva. Drugi se je problem odnosio na implementaciju sekundarnog zakonodavstva Europske zajednice, a posljednji o balansiranju prava na štrajk kao temeljnog prava i slobode pružanja usluga kao temeljne slobode zajamčene Ugovorom. Nakon što je Katedra europskog javnog prava sakupila tročlanu ekipu u sastavu Melita Carević, Paula Kiš i Filip Kuhta te imenovala asistenta Mislava Mataiju trenerom, počelo je svakodnevno surfanje pretraživačima presuda Europskog suda i bazama podataka te povremene posjete knjižnici Fakulteta. Iduća je dva i pol mjeseca glavni zadatak ekipe bio sastaviti podneske za tužitelja i tuženika. Tijekom tog razdoblja valjalo je iscrpno istražiti zadana područja europskog prava pa je radno vrijeme ekipe vrtoglavo raslo. Sve je argumente trebalo vrlo precizno oblikovati, strukturirati, istražiti njihove slabe strane i razviti rezervne te sve to sažeti na 15 stranica za svaku stranku. 15. studenog su podnesci predani na ocjenjivanje stručnom žiriju.

Na temelju podnesaka je obavljena prva selekcija 80-ak prijavljenih ekipa – 48 najboljih su se kvalificirale za usmeni dio koji se odvija u dva stupnja. Naime, za ulazak u konačno europsko finale potrebno je pobijediti na jednom od četiri regionalna finala. Ona su se ove godine održala u Valenciji, Mariboru, Dallasu i Bangoru. Naša je ekipa uspješno prošla prvu eliminaciju te se kvalificirala za usmeni dio natjecanja u Bangoru.

U međuvremenu je Europski sud u Luxembourg donio iznimno važne presude Viking i Laval usko vezane uz moot slučaj. Iznenada je jedan od zadanih pravnih problema bio većim dijelom riješen, i to uglavnom u korist tuženika, pa je trebalo pronaći način kako se u usmenom dijelu obraniti od te činjenice. Stoga je prije pisanja govora trebalo provesti kratko istraživanje i ponovno osmisliti glavne argumente. Same pripreme za usmeni dio trajale su dva mjeseca tokom kojih se je u ulozi sudaca izmijenio velik broj panela, sastavljenih uglavnom od bivših mootovaca i profesora s Fakulteta. Postavljajući raznovrsna pitanja pomogli su da što brže, uvjerljivije i jasnije reagiramo u predvidljivim, ali i onim manje očekivanim situacijama. Osim retoričkih vještina i vještina argumentacije bilo je potrebno razviti i sposobnost uvjerljive improvizacije, budući da je, usprkos višemjesečnom istraživanju zadanih područja europskog prava, nemoguće predvidjeti pitanja pravih sudaca, uglavnom zbog širine područja kojim se bave.

Na prvi dio usmenog natjecanja, tj. jedno od regionalnih finala, naša je ekipa 6. ožujka otputovala u Wales. Domaćini, University of Bangor, su svečano otvorili natjecanje i organizirali izvlačenje brojeva ekipa kako bi se sastavio raspored usmenih rundi. Idućeg je dana održana prva usmena runda za sve ekipe. Svaka se ekipa sastoji od najmanje tri člana – tužitelja, tuženika i predstavnika Europske komisije ili nezavisnog odvjetnika (koji nakon prve runde nastupa samostalno, tj. može se plasirati dalje neovisno o svojoj ekipi). Članovi iste ekipe nikad ne nastupaju zajedno, već se tužitelj jedne ekipe susreće s tuženikom druge. Nastupivši protiv tužitelja ekipe iz Napulja i tuženika latvijske ekipe te kao predstavnik Komisije protiv Sveučilišta Bayreuth i BPP Law School London, naša je ekipa osigurala prolaz u sutrašnje polufinale protiv tužitelja londonskog sveučilišta. Pitanja sudaca su iz runde u rundu postajala sve teža i brojnija. Sudački su se paneli u prvoj i drugoj rundi sastojali od petero sudaca, uglavnom odvjetnika partera u vodećim europskim kućama, profesora s europskih sveučilišta te sudskih savjetnika ECJ-a. Čitavo se natjecanje odvija na engleskom i francuskom jeziku te suci i natjecatelji mogu slobodno postavljati pitanja i odgovarati na oba jezika. U drugom dijelu polufinala naša se je ekipa susrela s višestrukim pobjednicima, Sveučilištem iz Maastrichta, te se zahvaljujući boljim argumentima plasirala u finale koje se je održalo nakon samo dva sata pauze.

U finalu je tuženika naše ekipe dočekao tužitelj Boston Collega. Samo je finale trajalo dva i pol sata, budući da su organizatori malo ublažili stroge vremenske kriterije koji inače prate natjecanje. Općenito natjecatelj ima na raspolaganju 15 minuta da iznese svoje argumente, ali u tom roku također mora odgovoriti na sva pitanja sudaca, kojih može biti više ili manje. U finalu su suci, sad njih deset, imali mnogobrojna pitanja, i ona vezana uz slučaj, ali i ona općenita. Nakon polusatnog vijećanja proglašeni smo pobjednicima i saznali da za mjesec dana putujemo u Luxembourg!

Nekoliko dana odmora i opet istraživanje novih argumenata, ali i poboljšavanje postojećih. Probni sudački paneli postaju sve stroži. No s razlogom, jer u finalu u Luxembourg sude pravi suci Europskog suda čije su presude svi sudionici natjecanja mjesecima pažljivo čitali i analizirali.

U samom su se europskom finalu, koje je započelo 2. travnja u Luxembourg, sreli svi pobjednici regionalnih finala - Universität Heidelberg, Columbia University Law School, College of Europe iz Bruges a i Pravni Fakultet iz Zagreba. Nakon otvaranja finala i predstavljanja sponzora, poznatih odvjetničkih kuća poput Garrigues, Norton Rose i Mannheimer Swartling te ECJ-a i Europske Komisije, slijedilo je razgledavanje Europskog suda i prisustvovanje jednom ročištu pred Europskim sudom. Istog je dana Sud donio presudu u slučaju Dirk Rüffert koja je vrlo važna za drugo pitanje u zadanom moot slučaju, što je ročišta na sutrašnjem finalu učinilo još zanimljivijima. Naša je ekipa u polufinalnu, koje se je održalo u glavnoj sudnici Europskog suda, pred sucima Ilešičem, Ó Caoimh i Forwoodom nastupila protiv tužitelja Sveučilišta iz Heidelberga te se zahvaljujući raznovrsnijim i jačim argumentima i boljem snalaženju u odgovorima na njihova pitanja plasirala u konačno finale. Samo se je finale odvijalo pred sedmeročlanim panelom – sucem Službeničkog suda (CST-a) Tagarasom, sucem Suda prvog stupnja (CFI-a) Azizijem, nezavisnim odvjetnicima Trstenjak i Madurom te sucima Europskog suda (ECJ-a) Lenaertsom, Larsenom i de Lapuertom. Nakon više od vrlo tijesnih sat vremena i brojnih pitanja pehar odlazi u Bruges, a naša ekipa ponavlja pretprošlogodišnji uspjeh te osvaja drugo mjesto.

Čitavo je šestomjesečno sudjelovanje u natjecanju bilo iznimno dragocjeno i korisno iskustvo koje možemo jedino toplo preporučiti. Između ostalog smo imali priliku istraživati nama dotada nepoznata područja europskog prava i snalaziti se u njima, naučiti kako izabrati, oblikovati i strukturirati argumente te ih smisleno izložiti. U tome su nam znatno pomogli članovi Katedre europskog javnog prava te im se ovom prilikom iskreno i srdačno zahvaljujemo.